

Spis treści

Wstęp	7
 Rozdział 1. Poza ekspansjonizm i redukcjonizm.	
Humanistyczne inspiracje w refleksji nad ekonomią	11
1.1. Ekspansja podejścia ekonomicznego	12
1.1.1. Granice dyscyplinarne, zakres przedmiotowy ekonomii i świadomość metodologiczna ekonomistów	12
1.1.2. Ekspansjonizm, kolonializm i imperializm ekonomii	18
1.1.3. Ograniczenia imperializmu ekonomii	28
1.2. Jedność nauki i redukcja ekonomii	32
1.2.1. Jedność języka lub metody	33
1.2.2. Jedność nomologiczna	39
1.2.3. Metodologiczne problemy redukcjonizmu	48
1.2.4. Poszukiwanie powiązań bez pokusy redukcji	53
1.3. Inspirująca rola projektu humanistyki zintegrowanej	56
 Rozdział 2. Kanoniczne ujęcia modelowania ekonomicznego	
2.1. Poznawanie gospodarki poprzez jej modelowanie – źródła historyczne, przykłady i spory	70
2.1.1. Modele ekonomiczne w pracach François Quesnaya i Davida Hume’a	70
2.1.2. Modele w pracach Adama Smitha	80
2.1.3. David Ricardo i wyjaśnianie poprzez modele	87
2.1.4. John Stuart Mill i prawa ekonomiczne jako stwierdzenia o występowaniu tendencji	91
2.1.5. Diagram Edgewortha jako przykład użycia modelu w praktyce naukowej ekonomii	96
2.1.6. Modele ilustrujące teorię i modele-konstrukcje w ekonomii	102
2.2. Izolacjonizm i konstruktywizm – dwa podejścia do modeli ekonomicznych z perspektywy filozofii nauki	113
2.2.1. Od Leszka Nowaka do filozofii ekonomii	113
2.2.2. Izolacjonizm	118
2.2.3. Model realnych cykli koniunkturalnych – izolacja w praktyce naukowej w ekonomii	124
2.2.4. Konstruktywizm	135
2.2.5. Model konkurujących technologii Arthura – konstrukcja w praktyce naukowej w ekonomii	139

Rozdział 3. Niekanoniczne ujęcie modelowania ekonomicznego	150
3.1. Metodologia badania kultury i jej zastosowania do ekonomii	151
3.1.1. Moc, kontekst, ornament – sposoby myślenia o kulturze w naukach społecznych i humanistycznych	151
3.1.2. Problem analitycznej użyteczności pojęcia kultury w dyskusjach o modelowaniu	160
3.2. Niekanoniczne ujęcie modeli w nauce – perspektywa semiotyczno-artefaktowa	172
3.2.1. Symbole, wzory, modele	172
3.2.2. Modele ekonomiczne jako artefakty kulturowe	179
3.2.3. Nieneutralność stylu modelowania	187
3.3. Semiotyczny status modeli ekonomicznych	190
3.3.1. Tryby, formaty, media	190
3.3.2. Studium przypadku – krzywa Laffera	198
 Rozdział 4. Pojęcia, modele i prawa ekonomiczne – kontrowersje, założenia, rekonstrukcje	219
4.1. Domyślne konceptualizacje w modelowaniu ekonomicznym i ich źródła kulturowe	219
4.1.1. Ekonomia jako system kulturowy	219
4.1.2. Przedmiot i charakter konceptualizacji w ekonomii	225
4.1.3. Kulturowe źródła konceptualizacji w ekonomii	237
4.2. Prawa normalnościowe jako element zdroworozsądkowego wyjaśniania w ekonomii	247
4.2.1. Zdroworozsądkowe sposoby wyjaśniania	249
4.2.2. Zdrowy rozsądek a prawa normalnościowe	254
4.2.3. Pojęcia zdroworozsądkowe a ekonomia	258
4.3. Pragmatyczna interpretacja praw <i>ceteris paribus</i> w ekonomii	264
4.3.1. Problemy z prawami CP	265
4.3.2. Komparatywne i ekskluzywne prawa CP	268
4.3.3. Stabilność praw CP zrelatywizowana do danej nauki	271
4.3.4. Praktyczna rola praw CP w ekonomii	275
 Zakończenie	280
 Bibliografia	282
 Indeks rzeczowy	312
 Indeks nazwisk	318